

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie

DATUM	11-12-2018	REFERENTIE	Robbert van Dijk
ONS NUMMER	81E197A3	DOORKIESNUMMER	06-52769779
NUMMER PS	2019MME16	E-MAILADRES	Robbert.van.Dijk@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	1	PORTEFEUILLEHOUDER	Straat

Onderwerp Statenbrief: Reizigerstarieven openbaar vervoer 2019

Voorgestelde behandeling: Ter kennisname

Geachte dames en heren,

Inleiding

Ieder jaar stellen wij de reizigerstarieven in het openbaar vervoer van de provincie Utrecht (per tram en bus) vast. Deze worden aangepast aan de algemene kostenstijging (indexering). Ook andere veranderingen in tarieven en vervoerbewijzen zijn mogelijk ter ontwikkeling van het tariefassortiment. De vervoerders hebben op tariefgebied recht van initiatief. Vervolgens heeft het consumentenplatform (ROCOV Utrecht) recht van advies. Tot slot nemen wij na zorgvuldige afweging een besluit over de tarieven voor het nieuwe jaar.

Aanleiding

Wij hebben de reizigerstarieven in het openbaar vervoer voor 2019 vastgesteld.

Voorgeschiedenis

Met het Mobiliteitsplan 2015-2028 heeft u kaders gesteld die onder andere raken aan de reizigerstarieven in het openbaar vervoer. In het Utrechts Tarievenhuis en de door ons verleende concessies hebben wij uitgangspunten bepaald voor de tariefontwikkeling.

Essentie / samenvatting:

Wij hebben de reizigerstarieven in het openbaar vervoer voor 2019 vastgesteld. De belangrijkste verandering is de verwachte verhoging door het Rijk van het lage BTW-tarief van 6% naar 9% als onderdeel van het Belastingplan. Tarieven in het openbaar vervoer vallen onder dit lage BTW-tarief. Mits de Eerste Kamer medio december als onderdeel van het Belastingplan haar goedkeuring heeft verleend aan de BTW-verhoging zal deze stijging moeten worden verwerkt in de ov-tarieven. Dit is al voorbereid door de verwachte stijging te verwerken in de Landelijke Tariefindex (LTI). Het toepassen van de LTI op onze tarieven is een landelijke gedragslijn die wij hebben verwerkt als uitgangspunt voor de tariefontwikkeling in onze concessies. Deze index komt in 2019 uit op 5,75% (zonder BTW-verhoging zou deze 2,84% bedragen). Het kilometertarief zal stijgen van 14,3 cent naar 15,4 cent. Wij hebben ook reeds het (lagere) tarief vastgesteld indien het Belastingplan door de Eerste Kamer wordt afgewezen. Het kilometertarief wordt in dat geval beperkt 15,0 cent. Zowel de tarieven met als zonder BTW-verhoging vindt u in de bijlage.

Een andere bijzonderheid in 2019 is dat door de herindeling rond Vijfheerenlanden per 1 januari a.s. ook Zederik en Leerdam onder onze tariefbevoegdheid komen te vallen. Vanaf die datum gelden bijna alle Utrechtse tarieven in de nieuwe fusiegemeente. Een uitzondering geldt het U-OV Gemaksabonnement. Vervoerder U-OV heeft aangegeven dat er te weinig tijd was om voor het tariefvoorstel van 2019 een aanpassing van dit abonnement

voor Vijfheerenlanden uit te werken. Over een aangepast U-OV Gemaksabonnement zal in het tariefvoorstel voor 2020 een besluit worden genomen. De sterabonnementen zijn al geldig per 9 december jl. parallel aan een wisseling van vervoerder in het concessiegebied waartoe Zederik en Leerdam behoorden (nu ook U-OV/Qbuzz).

Het ROCOV Utrecht heeft positief geadviseerd over het tariefvoorstel van de vervoerders. De nieuwe tarieven gaan in per 1 januari 2019.

Het komende jaar gaan we onderzoeken of we vanaf 2020 meer kunnen doen aan differentiatie van tarieven tussen spits en dal om reizigers te stimuleren de spits te mijden ten faveure van de daluren. Doordat materieel dan evenwichtiger over de dag verdeeld kan worden kan de algehele business case van het openbaar vervoer zo verbeterd worden. Dit past goed binnen de beleidsdoelstelling om de kostendekkingsgraad van het openbaar vervoer te verbeteren. Verschillende scenario's zullen worden onderzocht. In alle scenario's is echter een verhoging van het kilometertarief in de spits vereist. Doordat als gevolg van de verwachte BTW-verhoging er in 2019 al een extra verhoging op het kilometertarief wordt toegepast, hebben we besloten dit voor de tarieven van 2020 te agenderen.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

De nieuwe tarieven dragen bij aan:

- een betaalbaar openbaar vervoer (zowel vanuit het oogpunt van de reiziger als dat van de provincie) en daarmee aan de duurzame bereikbaarheid van en binnen de provincie Utrecht;

Wettelijke grondslag

- Wet personenvervoer 2000, art. 32, lid 2d
- Aanbesteding openbaar vervoer provincie Utrecht 2016-2023, PvE, hoofdstuk 5.3.3 (streekconcessie)
- Aanbesteding concessie Tram en Bus Regio Utrecht, bestek art. 39 (stadsregionale concessie)

Financiële consequenties

Het openbaar vervoer waarvoor de provincie verantwoordelijk is, wordt bekostigd door een combinatie van provinciale subsidie en inkomsten uit de verkoop van vervoerbewijzen. Een gezond niveau van reizigersopbrengsten -mede bepaald door het vast te stellen tariefassortiment maar vooral door het aantal reizigers- draagt bij aan een financieel gezonde exploitatie van het openbaar vervoer. Hogere opbrengsten betekenen dan: meer kwaliteit, meer aanbod (dienstregelingsuren) dan wel een lagere exploitatiesubsidie. Dit effect treedt in de streekconcessie pas op bij een volgende aanbesteding omdat de vervoerder in deze concessie volledig opbrengstverantwoordelijk is. In de stadsregionale concessie U-OV treedt het effect op met een vertraging van twee jaar omdat de winst of het verlies van de vervoerder in deze concessie met een vertraging van twee jaar wordt afgeroomd.

De extra opbrengsten als gevolg van de verwachte BTW-verhoging vloeien rechtstreeks naar de kas van het Rijk. Volgens het Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid moet als gevolg van de hogere prijs rekening worden gehouden met 1-2% vraaguitval. Minderopbrengsten door vraaguitval zijn voor onze rekening en die van de vervoerders. Hier staat geen compensatie tegenover. Wij hebben ons via de koepel van openbaar vervoerautoriteiten bij het Rijk (tevergeefs) uitgesproken tegen de voorgenomen BTW-verhoging. De effecten van vraaguitval zijn moeilijk te kwantificeren omdat deze niet te isoleren vallen van de algemene ontwikkeling. Ons openbaar vervoer zit in een periode van groei, mogelijk groot genoeg om het effect van de vraaguitval (meer dan) te compenseren.

Vervolprocedure/voortgang

In het tweede/derde kwartaal van 2019 zullen de vervoerders hun tarievenplannen voor 2020 aan ons aanbieden, waarin het tariefassortiment verder ontwikkeld zal worden, mede op basis van de ervaringen van de tarieven in 2019.

Concreet voorliggende vraag aan Statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,
De secretaris,

Bijlage

OV-chipkaart reizen op saldo	2018	Prijzen 2019 exclusief BTW verhoging, inclusief LTI	Exclusief btw verhoging, inclusief LTI (afgerond)	BTW verhoging	Vraaguitval	Prijzen inclusief BTW	Prijzen inclusief vraaguitval	Definitieve prijzen 2019 ind. BTW verhoging, inclusief LTI (afgerond)
Kilometer tarief	€ 0,143	€ 0,150	€ 0,150	3%	1,64%	€ 0,154	€ 0,157	€ 0,154
Kilometer tarief reductie (34% lft korting)	€ 0,094	€ 0,099	€ 0,099	3%	1,64%	€ 0,102	€ 0,103	€ 0,102

OV-chipkaart abonnementen U-OV en Syntus	2018	2019	Exclusief btw verhoging, inclusief LTI (afgerond)	BTW	Vraaguitval	Prijzen inclusief BTW	Prijzen inclusief vraaguitval	Definitieve prijzen 2019 ind. BTW verhoging, inclusief LTI (afgerond)
Maandabonnement 1 ster	€ 48,20	€ 50,13	€ 50,15	3%	1,64%	€ 51,55	€ 52,39	€ 51,60
Maandabonnement 2 ster	€ 79,00	€ 80,90	€ 80,90	3%	1,64%	€ 83,19	€ 84,55	€ 83,20
Maandabonnement 3 ster	€ 117,40	€ 120,22	€ 120,25	3%	1,64%	€ 123,62	€ 125,65	€ 123,60
Maandabonnement 4 ster	€ 156,30	€ 156,30	€ 156,30	3%	1,64%	€ 160,72	€ 163,36	€ 160,70
Maandabonnement 5 ster	€ 194,60	€ 194,60	€ 194,60	3%	1,64%	€ 200,11	€ 203,39	€ 200,10
Maandabonnement 6 ster	€ 233,30	€ 233,30	€ 233,30	3%	1,64%	€ 239,90	€ 243,84	€ 239,90
Maandabonnement 1 ster reductie	€ 31,80	€ 33,08	€ 33,10	3%	1,64%	€ 34,02	€ 34,58	€ 34,00
Maandabonnement 2 ster reductie	€ 52,20	€ 53,39	€ 53,40	3%	1,64%	€ 54,90	€ 55,80	€ 54,90
Maandabonnement 3 ster reductie	€ 77,50	€ 79,34	€ 79,35	3%	1,64%	€ 81,59	€ 82,93	€ 81,60
Maandabonnement 4 ster reductie	€ 103,10	€ 103,10	€ 103,10	3%	1,64%	€ 106,02	€ 107,76	€ 106,00
Maandabonnement 5 ster reductie	€ 128,40	€ 128,40	€ 128,40	3%	1,64%	€ 132,03	€ 134,20	€ 132,00
Maandabonnement 6 ster reductie	€ 154,00	€ 154,00	€ 154,00	3%	1,64%	€ 158,36	€ 160,96	€ 158,40
Jaarabonnement 1 ster	€ 482,00	€ 501,28	€ 501,30	3%	1,64%	€ 515,47	€ 523,92	€ 516,00
Jaarabonnement 2 ster	€ 790,00	€ 808,96	€ 809,00	3%	1,64%	€ 831,86	€ 845,50	€ 832,00
Jaarabonnement 3 ster	€ 1.174,00	€ 1.202,18	€ 1.202,20	3%	1,64%	€ 1.236,20	€ 1.256,47	€ 1.236,00
Jaarabonnement 4 ster	€ 1.563,00	€ 1.563,00	€ 1.563,00	3%	1,64%	€ 1.607,24	€ 1.633,59	€ 1.607,00
Jaarabonnement 5 ster	€ 1.946,00	€ 1.946,00	€ 1.946,00	3%	1,64%	€ 2.001,08	€ 2.033,89	€ 2.001,00
Jaarabonnement 6 ster	€ 2.333,00	€ 2.333,00	€ 2.333,00	3%	1,64%	€ 2.399,03	€ 2.438,37	€ 2.399,00
Jaarabonnement 1 ster reductie	€ 318,00	€ 330,84	€ 330,85	3%	1,64%	€ 340,21	€ 345,79	€ 340,00
Jaarabonnement 2 ster reductie	€ 522,00	€ 533,91	€ 533,90	3%	1,64%	€ 549,02	€ 558,03	€ 549,00
Jaarabonnement 3 ster reductie	€ 775,00	€ 793,44	€ 793,45	3%	1,64%	€ 815,89	€ 829,27	€ 816,00
Jaarabonnement 4 ster reductie	€ 1.031,00	€ 1.031,00	€ 1.031,00	3%	1,64%	€ 1.060,18	€ 1.077,57	€ 1.060,00
Jaarabonnement 5 ster reductie	€ 1.284,00	€ 1.284,00	€ 1.284,00	3%	1,64%	€ 1.320,34	€ 1.341,99	€ 1.320,00
Jaarabonnement 6 ster reductie	€ 1.540,00	€ 1.540,00	€ 1.540,00	3%	1,64%	€ 1.583,58	€ 1.609,56	€ 1.584,00
U-OV Vrij Stad Zakelijk	€ 600,00	€ 600,00	€ 600,00	3%	1,64%	€ 616,98	€ 627,10	€ 617,00
U-OV Vrij Regio Zakelijk	€ 900,00	€ 900,00	€ 900,00	3%	1,64%	€ 925,47	€ 940,65	€ 925,50
U-OV Gemak Stad Maand	€ 60,00	€ 61,70	€ 61,70	3%	1,64%	€ 63,45	€ 64,49	€ 63,45
U-OV Gemak Stad Jaar	€ 660,00	€ 678,70	€ 678,70	3%	1,64%	€ 697,91	€ 709,35	€ 697,90
U-OV Gemak Regio Maand	€ 88,00	€ 90,50	€ 90,50	3%	1,64%	€ 93,06	€ 94,59	€ 93,10
U-OV Gemak Regio Jaar	€ 968,00	€ 995,50	€ 995,50	3%	1,64%	€ 1.023,67	€ 1.040,46	€ 1.024,10
U-OV Kortingsabonnement - Altijd voordeel Maand	€ 7,70	€ 7,70	€ 7,70	3%	1,64%	€ 7,92	€ 8,05	€ 7,90
U-OV Kortingsabonnement - Altijd voordeel Jaar	€ 77,00	€ 77,00	€ 77,00	3%	1,64%	€ 79,18	€ 80,48	€ 79,20
U-OV Kortingsabonnement - Dal voordeel Jaar	€ 15,00	€ 15,00	€ 15,00	3%	1,64%	€ 15,42	€ 15,68	€ 15,40
U-OV Kortingsabonnement - Weekend vrij Jaar	€ 205,00	€ 205,00	€ 205,00	3%	1,64%	€ 210,80	€ 214,26	€ 210,80
U-OV Kortingsabonnement - Dal vrij Jaar	€ 410,00	€ 410,00	€ 410,00	3%	1,64%	€ 421,60	€ 421,60	€ 421,60

Kaartjes U-OV	2018	2019	Exclusief btw verhoging, inclusief LTI (afgerond)	BTW	Vraaguitval	Prijzen inclusief BTW	Prijzen inclusief vraaguitval	Definitieve prijzen 2019 ind. BTW verhoging, inclusief LTI (afgerond)
Reiskaart (2 zones, 60 min)	€ 2,80	€ 2,80	€ 2,80	3%	1,64%	€ 2,88	€ 2,93	€ 2,90
Reiskaart (4 zones, 90 min)	€ 4,40	€ 4,40	€ 4,40	3%	1,64%	€ 4,52	€ 4,60	€ 4,50
Reiskaart (5 zones, 120 min)	€ 6,40	€ 6,40	€ 6,40	3%	1,64%	€ 6,58	€ 6,69	€ 6,60
Nachtlijnkaart - Geldig in de stad Utrecht	€ 4,00	€ 4,00	€ 4,00	3%	1,64%	€ 4,11	€ 4,18	€ 4,10
Nachtlijnkaart - Geldig in de regio -/- Vianen, Usselstein, Maartensdijk, Hilversum en Soest.	€ 6,00	€ 6,00	€ 6,00	3%	1,64%	€ 6,17	€ 6,27	€ 6,20
Nachtlijnkaart - Geldig voor ritten naar Vianen, Usselstein, Maartensdijk, Hilversum en Soest.	€ 7,00	€ 7,00	€ 7,00	3%	1,64%	€ 7,20	€ 7,32	€ 7,20
Dagkaart Utrecht Stad 1 dag	€ 6,00	€ 6,00	€ 6,00	3%	1,64%	€ 6,17	€ 6,27	€ 6,20
Dagkaart Utrecht Stad 2 dagen	€ 9,00	€ 9,00	€ 9,00	3%	1,64%	€ 9,25	€ 9,41	€ 9,25
Dagkaart Utrecht Stad 3 dagen	€ 11,50	€ 11,50	€ 11,50	3%	1,64%	€ 11,83	€ 12,02	€ 11,85
Dagkaart Utrecht Stad 1 dag kind	€ 4,00	€ 4,00	€ 4,00	3%	1,64%	€ 4,11	€ 4,18	€ 4,10
Dagkaart Utrecht Stad 2 dagen kind	€ 7,00	€ 7,00	€ 7,00	3%	1,64%	€ 7,20	€ 7,32	€ 7,20
Dagkaart Utrecht Stad 3 dagen kind	€ 9,50	€ 9,50	€ 9,50	3%	1,64%	€ 9,77	€ 9,93	€ 9,75
Dagkaart Provincie Utrecht	€ 10,00	€ 10,00	€ 10,00	3%	1,64%	€ 10,28	€ 10,45	€ 10,30
Dagkaart Provincie Utrecht 1 dag reductie	€ 8,00	€ 8,00	€ 8,00	3%	1,64%	€ 8,23	€ 8,36	€ 8,25
P + R Kaartje *	€ 5,00	€ 5,00	€ 5,00	3%	1,64%	€ 5,14	€ 5,23	€ 5,00
Kruidvatactie (landelijk)	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	3%	1,64%	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.

(gaat verder op volgende pagina)

Kaartjes Syntus	2018	2019	Exclusief btw verhoging, inclusief LTI (afgerond)	BTW	Vraaguitval	Prijzen inclusief BTW	Prijzen inclusief vraaguitval	Definitieve prijzen 2019 ind. BTW verhoging, inclusief LTI (afgerond)
Reiskaart (2 zones, 60 min)	€ 2,80	€ 2,80	€ 2,80	3%	1,64%	€ 2,88	€ 2,93	€ 2,90
Reiskaart (4 zones, 90 min)	€ 4,40	€ 4,40	€ 4,40	3%	1,64%	€ 4,52	€ 4,60	€ 4,50
Reiskaart (5 zones, 120 min)	€ 6,40	€ 6,40	€ 6,40	3%	1,64%	€ 6,58	€ 6,69	€ 6,60
Syntus Nachtlijnkaart - Geldig Amersfoort, Leusden, Bunschoten, Soest, Baarn, Utrecht Stad	€ 4,00	€ 4,00	€ 4,00	3%	1,64%	€ 4,11	€ 4,18	€ 4,10
Syntus Nachtlijnkaart - Geldig voor ritten naar Driebergen, De Meern, De Bilt, Zeist, Doorn, Leersum, Amerongen, Harmelen	€ 6,00	€ 6,00	€ 6,00	3%	1,64%	€ 6,17	€ 6,27	€ 6,20
Syntus Nachtlijnkaart - Geldig voor ritten naar Gouda, Amsterdam, Oudewater, Loenen, Veenendaal, Achthoven, Heeswijk, Montfoort, Willeskop, Oudewater, Vleuten, Maarsbroek, Nieuwersluis, Loenen	€ 7,00	€ 7,00	€ 7,00	3%	1,64%	€ 7,20	€ 7,32	€ 7,20
Syntus Amersfoort Vrij (24 uur)	€ 5,25	€ 5,25	€ 5,25	3%	1,64%	€ 5,40	€ 5,49	€ 5,40
Syntus Amersfoort Dal Vrij maand	€ 20,90	€ 20,90	€ 20,90	3%	1,64%	€ 21,49	€ 21,84	€ 21,50
Syntus Amersfoort Dal Vrij maand (red)	€ 13,80	€ 13,80	€ 13,80	3%	1,64%	€ 14,19	€ 14,42	€ 14,20
Syntus Amersfoort Dal Vrij jaar	€ 209,15	€ 209,15	€ 209,15	3%	1,64%	€ 215,07	€ 218,60	€ 215,10
Syntus Amersfoort Dal Groepsticket	€ 5,25	€ 5,25	€ 5,25	3%	1,64%	€ 5,40	€ 5,49	€ 5,40
P&R Papendorp	€ 5,00	€ 5,00	€ 5,00	3%	1,64%	€ 5,14	€ 5,23	€ 5,00
Dagkaart Provincie Utrecht	€ 10,00	€ 10,00	€ 10,00	3%	1,64%	€ 10,28	€ 10,45	10,30
Dagkaart Provincie Utrecht 1 dag reductie	€ 8,00	€ 8,00	€ 8,00	3%	1,64%	€ 8,23	€ 8,36	8,25
Dagkaart klantenservice (uitgifte)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	3%	1,64%	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Kruidvatactie (landelijk)	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	3%	1,64%	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.
Introductie tarief Flexproject Syntus Woerden	n.t.b.	€ 1,50	€ 1,50	3%	1,64%	€ 1,50	€ 1,50	1,50
Actie kaartjes	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	3%	1,64%	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.

Speciale doelgroepen U-OV	2018	2019	Exclusief btw verhoging, inclusief LTI (afgerond)	BTW	Vraaguitval	Prijzen inclusief BTW	Prijzen inclusief vraaguitval	Definitieve prijzen 2019 ind. BTW verhoging, inclusief LTI (afgerond)
Utrecht Drempeel-Vrij per maand	€ 80,00	€ 80,00	€ 80,00	3%	1,64%	€ 82,26	€ 83,61	€ 82,25
Kindergroepskaart	€ 33,00	€ 33,00	€ 33,00	3%	1,64%	€ 33,93	€ 34,49	€ 33,90
Cultuurbus	Cultuurbus	Cultuurbus		3%	1,64%			
Retourreis Cultuur & School	€ 2,55	€ 2,55	€ 2,55	3%	1,64%	€ 2,62	€ 2,67	€ 2,60
U-OV Buurtbus 1 ritkaart	N.v.t.	€ 1,75	€ 1,75	3%	1,64%	€ 1,80	€ 1,83	€ 1,80
U-OV Buurtbus 4 rittenkaart	N.v.t.	€ 5,59	€ 5,60	3%	1,64%	€ 5,75	€ 5,84	€ 5,75
U-OV Buurtbus 10 rittenkaart	N.v.t.	€ 13,08	€ 13,10	3%	1,64%	€ 13,45	€ 13,67	€ 13,45

Speciale doelgroepen Syntus	2018	2019	Exclusief btw verhoging, inclusief LTI (afgerond)	BTW	Vraaguitval	Prijzen inclusief BTW	Prijzen inclusief vraaguitval	Definitieve prijzen 2019 ind. BTW verhoging, inclusief LTI (afgerond)
Syntus Kidsticket	€ 1,00	€ 1,00	€ 1,00	3%	1,64%	€ 1,03	€ 1,05	€ 1,05
Kindergroepsticket	€ 27,50	€ 27,50	€ 27,50	3%	1,64%	€ 28,28	€ 28,74	€ 28,30
Syntus Buurtbus Ritkaart	€ 2,70	€ 2,70	€ 2,70	3%	1,64%	€ 2,78	€ 2,82	€ 2,80
Syntus Buurtbus Ritkaart OVCK	€ 1,73	€ 1,73	€ 1,75	3%	1,64%	€ 1,78	€ 1,81	€ 1,80

Andere OV bedrijven grens overschrijdend	2018	2019		BTW	Vraaguitval	Prijzen inclusief BTW	Prijzen inclusief vraaguitval	Definitieve prijzen 2019 ind. BTW verhoging, inclusief LTI (afgerond)
Randstad Noord Maand	GVB	GVB		3%	1,64%	n.v.t.	n.v.t.	n.t.b.
Randstad Noord Jaar	GVB	GVB		3%	1,64%	n.v.t.	n.v.t.	n.t.b.
Arriva Ster op 195/295 Maand	Arriva	Arriva		3%	1,64%	n.v.t.	n.v.t.	n.t.b.
Arriva Ster op 195/295 Jaar	Arriva	Arriva		3%	1,64%	n.v.t.	n.v.t.	n.t.b.